

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

Brasiovu 7 Iuliu 1871.

Ce facemu? Distrugerea le e victoria?!

Amu vedîutu cu indignatiune procederea comisiunilor comitatelor, catu de multu și de impetritu ignorara ele dreptele pretensiuni ale romanilor, cari pretensera se fia reprezentati in comitele organisarei, alese in 15 Iuniu, dupa paritate, ceruta de egalitatea conventionala, fara de care nici intre cei, ce suferu molificarea creerilor, nu e possibile vreo fratia simpathica și de incredere. Dér' éca lucrulu se demascà in golatatea intentiuniloru partitei deákiane.

„Pesti Napló“, că cum ar' serba una victoria asupra celui mai neimpacatu inamicu, cum serbà d. e. „Staats-Anzeiger“ la triumfulu intrarei armatei prusiane in Berlinu, face una recensiuine a rezultatelor din adunarile comitatense de 15 Iuniu, dupa care acea partita a invinsu in vr'o 55 de comitate și apoidice, ca asia numit'a partita nationale romana a invinsu numai in d'oue comitate. Prin urmare partit'a deákiana privesce pe natiunea romana că atare de unu dusmanu, pe care se încorda din respiteri se ta invinga, in fine și in acele d'oue comitate?! Frumose, ominosa fratietate! Avemu a spera egale indreptatire dela unu rivalu atatu de generale și neecorabile, care lupta, că totu ce e partita nationale romana, se se distruga, se se dobore prin armele luptei, și pre catu a mai remasu pe pitiore! Acesta tactica de partita dora ne a desamagitu, chiaru de amu fostu și ametiti pre vreunu momentu, de ilusiuni copilaresci! Prin urmare partit'a domnitória singuru numai cu pretiulu tireirei la pamentu și alu reluarei jugului vechiu, nu ne va mai privi de dusmani politici? Ce contrastu intre scopu și mișlôce! Cata siretia și prefacatoria ne mai pôte orbi?! —

Cine nu sci face alegere și intre acesta alternativa, acela nu e amicu natiunei, ci pôte fi vreunu traficatoriu, vreunu argatu ermafroditu, nomolitu in seulu vecinului. —

Dér' ce e de facutu? 27 Iuliu cu pericolulu distrugerei de pe terenulu politicu nationale e la usia. Atunci in adunari gen. se va primi, emenda or' reiepta ceea ce se va fi lucratu in comisiuni necorespundietoriu intereseloru intregu poporului din comitate. Pardon! ca, aici nu mai pôte fi vorba de interesulu poporului intregu, déca partit'a deákiana lupta numai in favorea puiloru sei, și déca ei de poporu — macar' pe pamentu se se intenda, déca nu va fi de 'ndemana derekszekul?, — nu i pasa. Ore ei pasa partitei asia dise tiszaiane liberale maghiare? — Numai de romanu se nu audia nici ea, ci se se renege că maghiaru, déca vré ai castiga simpathia, altu pretiu nu are. Romanii?! Se se sufelce dér'! Pentru fericirea patriei și a ómenirei! Macaru prin comitate se nu mai venamu ddloru deákisti și tiszaiști, interese de partite eschisive, ci abdicandu de smól'a seculiloru barbari se ne incorporamu in adevirati fii ai patriei, se ne invescemu in sacrele tunice ale oblegamintiloru generali, pentrucá se ne scapamu de amenintiarile nemesei — celei neecorabile.

Romanulu dér' va fi și trebuie se fia numai una partita a independentiloru patrioti, drepti și zelosi de prosperarea comuna, se intielege, ca dupa opiniunea mea, care orcandu vorbescu, nu prescriu nimenui, nici pretendu catu de pucinu din noli me tangere, cum se insialase a crede „Fed.“ Noi dér' la adunarile din 27 Iuliu nu potemu lua parte activa, decatu numai că partita independenta de deákisti și tiszaiști, și unde se va indreptá cumpan'a dreptatei și a egalitatei nationale adeverate, vomu apasa cu pondulu grauntelor nóstre. Inse spre scopulu acesta trebuie de timpuriu se ne constituimu cu totii și se ne cautamu dreptulu cu totii, cati avemu dreptulu de votu dupa § 19, 23 alu art. de lege XLII din 1870, că se nu remanemu eschisi. Dér' se ne constituimu in reuniuni nationale politice, cum suntu constituite inca dela 1848 și cea deákista și cea tiszaișta, cari avea factorii sei prin tôte comitatele și lucrá dupa diorii, ce le venia dela capii partitei respective; ma celu pucinu dupa cum se afa constituiti romanii nostri dela Aradu, și credu, ca dupa adunarea ce o tienura oradianii mai eri, se voru constitui și ei, ma și timisioreni, cari inca voru a se aduna cu scopulu acesta etc. Éca:

„Statutul de organizare

alu Reuniunii politico-nationale pentru toti romanii din comitatulu Aradului.

1. Organulu principalu alu reuniunii constà din comitetulu centralu, compusu din 150 de membri, că Representatiune a Reuniunii tuturor romaniloru din comitatu;
2. din subcomitete, constatatorie din membrii comitetului centralu, impartiti intre 17 cercuri pretoriale din comitatu;
3. din intrunirile subcomitetelor, dupa cercuri electorali;
4. Subcomitetele, cari si-au organele loru proprie, suntu indreptatite a se intregi, conformu neccesitatei, in sfer'a loru propria de activitate și prin alti barbati din cerculu respectivu, pana la unu numeru de 30; inse incatu e posibilu cu privire, că tóta comun'a cercului se fia reprezentata.

Subcomitetele astfelu infintiate, avendu organele loru, se constituiescu de sine; despre ce au a incunoscintia presiedinti'a comitetului centrale.

Membrii comitetului centrale alu Reuniunii, alesi prin adunarea generala tienuta in 20 Aprile 1871, suntu cei consemnati in registrulu alaturatu.

Sfer'a de activitate.

- A. A adunarei generale — este:
1. A luá la desbatere cestiuni de interesu politico-nationalu;
 2. in casuri neccesarie a dá directiva comitetului centralu;
 3. A transformá sêu a intregi, in casuri neccesarie, comitetulu centralu și subcomitete.
- B. A comitetului centralu;
1. Comitetulu centralu e representatiunea reuniunii in tôte afacerile nationale, referitorie la interesele nationale din comitatulu și cetatea Aradu;
 2. Comitetulu centralu e autorisatu, in casu de lipsa, a da directiva in generalu și in cause speciale subcomitetelor;
 3. A se ingrigi, că tôte interesele nationale se fia din orice parte respectate și promovate, ame-

suratu principialoru enunciate prin adunarea generale a reuniunii; in interesulu acestora a luá mesurile ecsecutive.

C. A subcomitetelor:

1. Promovarea și efeptuirea decisiuniloru comitetului centrale;
2. Representarea și ingrigirea despre interesele cercului propriu;
3. Informarea comitetului centralu despre recerintiele și relatiunile cercului respectivu, și totuodata recercarea comitetului centralu pentru sprijinire; și in fine
4. A referá despre opiniunea domnitória in cercu facia cu o cauza órecare.

Regulamentulu siedintieloru:

- § 1. Reuniunea tienue in totu anulu, primaver'a, o adunare generale ordinaria, cu ocașiunea congregatiunei comitatense.
- § 2. Comitetulu centralu pôte se decida in casuri de lipsa convocarea de adunari gen. extraordinarie, și anume:
- § 3. La cererea unei tertialitati a membriloru presenti in siedinti'a comitetului centralu.
- § 4. Siedinti'a ordinaria a comitetului centralu de regula ce convóca pe diu'a premergatória a congregatiunei comitatense, éra in casuri extraordinarie, de atatea ori, de cate ori va recere vr'o cauza ponderosa.

Comitetulu centralu se convóca prin avisarea presiedintiloru de subcomitete, cari voru avé a comunica acést'a cu membrii comitetului centralu, locuitori in cerculu respectivu.

Afara de acestea, convocarea are a se efeptui și pe calea diurnaleloru nationale.

In convocarile pentru siedintie extraordinarie au a se comunica și obiectele pertractande.

§ 5. Siedintiele comitetului centralu suntu de regula publice.

Siedintiele se conducu prin presiedinte, respective vice-presiedinte; éra dela membrii reuniunii și ai comitetelor se astépta și pretinde observarea usuantiei parlamentarie și a buneii cuviintie.

(Primitu in adunarea generale a „Reuniunii politico-nationale a tuturor romaniloru din comitatulu Aradului“, in 20 Aprile 1871.)

Sigismundu Popovicu m/p.,
presiedinte.

Iosifu Popovicu m/p.,
notariu.

In fiacare municipiu sêu comitatu se pôte forma pe asemene statutu una reuniune, care se conducu pe tóti cei indreptatiti a-si dovedi dreptulu, ce li s'ar cocolosi de cocolozitorii legiloru și alegoriloru, a-si uni voturile de timpuriu in barbati cei calificati dupa master'a lege și a ajuta aperarea de nedreptatiri dupa prescriptele ei etc. Cine platescu cea mai multa contributiune directa au dreptu virile a fi priviti de membri ali comitetului fara alegere, dela care romanulu se nu se lasa reimpinsu; ceilalti, cari au dreptu de alegere la deputati de dieta și nu li se recunosc, se se legitime cu cartea contributiunei, că se intre in dreptu, déca dau contributiune directa 8 fl. 40 cr.; contributiunea de castigu personale, și alte, cari se ceru de §§-ii 19 pana la 25, dau materia la deprinderea poporului in viét'a constitutionale.

Comitetulu mercureanu, dupa cum o mai dise-

ramu, are obligatiune a ingriji de acésta activitate, care nu póte fi nici oprita, nici odiósa. Pana candu sustá activitatea celorlalte partite, fara a întreba de cineva, decatu de dreptulu constitutionale, care apera asemeni adunari si preintielegeri, nu se impedece nici romanulu, cá partita nedependenta, a se consulta si cointielege pentru binele publicu. Amu dori se audimu de consultari si constituiri de feliulu acesta catu mai curundu, ca e periculu in amanare. — Numai cá partita nedependenta potemu fi respectati si de deákisti si de tiszaiisti. Eu asia credu. —

Tóte se facu pe strun'a si poruncial'a stapanitoriloru. Comisiunea pentru defigerea locului oficialoru judecatoresci in tóte tierile corónei St. Stefanu si a finitu lucrurile, fara cá se se întrebe si poporul, déca i convinu pentru departare. Multe se voru face inse prin comitate in daun'a romaniloru, déca nu se voru impulpa a-si lua terenulu influintiei, ce le compete. Rusinea rusineloru inse ar' fi, candu cu tóta nobilimea romana amu remané eschisi si dela dreptulu de limba, pe care lu putemu castiga, numai, déca vomu face celu pucinu a 5 parte din comisiunea comitatului. Inteligenti'a romana inse in folosulu ei ne va scapa de o rusine politica cá acésta, facunduse luntre si punte si la toti tóte. — —

Originea la noulu Institutu

romanu de creditu si economii „Albin'a“.

Pana candu vomu primi spre publicare una delineare cu de amenuntulu despre toti pasii facuti de catra DD. intreprindietori pentru scóterea in viétia a acestui institutu, mai impartasimu despre pasii ulteriori si urmatoriele dóue epistole de aceeași mana; un'a din Vien'a, alta din Pest'a, care cuprindu date istorice despre decursulu acestei intreprinderi. Écale:

„Vien'a 23 Dec. 1870. Multu on. Domnule! In legatura cu o scrisóre ce v'amu adresatu luntele trecute in privinti'a „Institutului de creditu si pastrare „Albin'a“, -mi tienu de detorintia a ve incunoscintia despre starea mai de parte a acestei cause importante.

Statutele s'au predatu in 3 Novembre c. dlui ministru alu comericiului Slavy prin dd. Alecsandru si Antoniu Mocioni in persóna. Ministrulu le au promis, ca va resolví catu mai curendu cererea subscrisa de toti fundatorii numiti in § 35 (adica: Iacobu Bologa, Timotea Cipariu, Paulu Dunca de M. Sajo, Ioane Hanea, Alecsandru Mocioni, Antoniu Mocioni, Davidu br. Ursu de Margine. — R.)

Cu ocasiunea congresului din Sibiuu afinduse la unu locu mai toti dd. fundatori, s'au tienutu cateva siedintie, in cari între altele s'au decisu, cá eu se folosescu timpulu pana la aprobarea statuteloru si se mergu la Vien'a spre a studiá organismulu instituteloru de creditu, si spre a face cunoscintie cu lumea finantiara de aici cum si spre a prepará legaturile, in care vomu trebui a ne pune cu unele case mari de aici. De vre o patru septemani me aflu, spre scopulu acest'a in Vien'a, unde voiu petrece pana catra finea lui Fauru, pana candu se voru aprobá de buna séma si statutele.

Aici cercetezu cu diligintia dóue institute, unulu „Oesterreichische Hypothekar-, Credit- und Vorschuss-Bank“, altulu „Erste österreichische Sparkassa“, cari potu fi modelu la tóte institutele nóstre din provincia. Voiu cercetá mai tardiu si pe celelalte institute pe tóte. Afara de aceea mai cercetezu si pe tóta diu'a burs'a de aici etc. Astumodu voiu completá studiulu meu in acestu obiectu inceputu acum de 2 1/2 ani, parte in pracsu la banc'a Transilvani'a, parte in teoria prin studiu de dí si nóptea, alu carui resultatu in prim'a linia au fostu statutele si parte acum érași in pracsu cea mai buna la institutele de aici, unde póte omulu se profiteze intr'o luna, catu altu unde intru unu anu.

In Pest'a statutele s'au comunicatu si cu ministeriele de finantie si de justitia. Cestu din urma ne face greutati pentru intregu capitolulu VII §§ 78—109.

Asia dér' modificari ni se voru face „afundu taiatérie“ (cuventu de pia memoria).

Cu publicitatea se mai asteptamu pana dupa aprobare din motivele, ce -mi amu permis a ve comunicá in epistol'a susu-memorata, ca-ci mi e

fórté téma se nu deschidemu ochii blastematiloru. Indata ce inse voiu afá despre aprobare, ve voiu telegrafá si atunci va fi de lipsa a se scria apoi multu si bine in acésta cauza.

Amu cetitu in Nr. 75 alu „Gazetei“ articulu de pe Somesiu, déca nu me insielu autorulu lui este Ioane Muresianu.

Banc'a de asecurare si de creditu „Daci'a“ ar' fi buna, déca n'ar fi érași ide'a lui Worell, carele a compusu statutele si este directorulu acelu institutu. Numai dela intreprinderi curatu romanesci ne póte veni mantuirea. Toti strainii, déca încérca cate ceva cu noi, o facu, cá se ne insiele etc. . . .

Pest'a 15 Aprile 1871. Multu stim. Domnule! In érn'a trecuta v'amu scrisu dela Vien'a in privinti'a institutului de creditu „Albin'a“. Cá se sciti tóte fasele, prin care avú a trece asta memorabila intreprindere, pentrucá la timpulu seu se puteti scria despre dens'a, -mi tienu de detoria a ve incunoscintia, ca dupace mi-amu ajunsu bine scopulu, pentru care mersesemu la Vien'a, la reintórcere m'amu opritu vreo dóue septemani aici in Pest'a spre a urgítá aprobarea statuteloru. Dupa alergari in susu si in diosu, dupa tocmele in drépt'a si in stang'a in privinti'a modificariloru ne au succesu prin influinti'a dlui Alecsandru Mocioni a esoperá aprobarea tuturor ministerieloru si se si purisase ecsemplariulu de statute pentru substernere la Maiestatea Sa. Atunci eu amu plecatu la Sibiuu in sperantia, ca multu in 2 septemani vomu avé a mana aprobarea definitiva.

In diu'a de Pasci inse, tocma pe candu eramu la prandiu, -mi veni dela d. Alecsandru Mocioni o depesia, cá indata se plecu la Pest'a. Lasai tóte si me luai de nou la drumu. Aici venindu aflai cu intristare, ca inaltulu ministeriu de finantie mai pretinde nu mai pucine de 7 modificari nóue in statutu. Dupa pertractari de trei dile acum succese dlui Al. Mocioni a induplecá pe referentulu ministerialu a se abate dela 3 modificari mai grele, ér' pe cele patru furamu siliti a le primí. Ecsemplariulu pentru Maiestate se puriséza acum de nou si ni s'a datu parol'a, ca pe septeman'a viitória se va substernere. Eu mai sum silitu a petrece aici vreo 8 dile, pana voiu vedé lucrulu urnitu.

Asia e, ca schwere Geburt ist das? (grea nascerere e acésta). Nu sciu, déca prevedeamu asia mari greutati, de me apucamu de asia mare lucru. Atata inse sciu, ca altulu s'ar fi lasatu de atunci de o suta de ori. Atat'a ostenéla, alergatura si cheltuiéla, nu e gluma. Voiu perseverá inse cu orice pretiu pana la finitu. La primirea resultatului ve voiu telegrafá, pana atunci se tacemu. Larm'a prin diuarie ne ar' fi inmultitu pedeele. Procedur'a adoptata a fostu din cele mai bune. . . . Binevoiti etc.

Visarionu Romanu.“

Siarosiu 13 Iuniu 1871.

Onorabila Redactiune!

In Nr. 24 alu Gazetei sub rubric'a „Varietati“ amu cetitu despre unu cravalu ce se ar' fi intemplatu in 25 Maiu in Elisabetopole între romanii de acolo, cu ocasiunea stramutarei recuisiteloru besericesci din beseric'a vechia in cea de nou preparata (vedio si in „Herm. Ztg.“ R.); — nu me amu pututu inse destulu mirá de naivitatea acelei corespondentie abatuta dela calea adevéului. — Asteptámu cu nerabdare, cá prin preutulu nostru de acolo séu prin unu altulu se se rectifice acea corespondentia, vediendu-mi inse pana acum asteptarea nerealizata, cá celu mai deaprópe vecinu alu Elisabetopolei, amu cugetatu a nu fi superfluu, déca pe scurtu voiu descrie cele intemplete in parochi'a gr. cat. a Elisabetopolei, cá asia disparendu informatiunea falsa din faci'a publicului se se inlocuie cu cea invescuta in vestmentulu adevéului.

Parochi'a gr. cat. a Elisabetopolei din vechime a fostu prevediuta cu o beserica construita de lemnu, asediata in cemeteriulu parochiale tocma in marginea din susu a Ibasufalausatului de catra Halvelag; — poporimea inse e o parte in giurulu beserice, ér' alta parte chiaru in marginea din diosu a Elisabetopolei de catra Siarosiu. — Beseric'a vechia inca de dóua decenii nu a mai pututu corespunde scopului santu, ci s'a intrebuintiatu numai, cá unu „malum necessarium“, ar' fi trebuitu mai de timpuriu se se faca preparari pentru infintierea unei alte beserice, carea asediata in centrulu ambelor parti poporale se sierbéscu pe langa adorarea lui Ddiu de onóre relegiunei si natiunei.

Asia ceva inse nefacunduse, timpulu presente nu a mai pututu suferi, ba nici vechi'a beserica de-

bilitata prin vechitatea ei ne mai potenduse folosi, prin conducerea d. administratoru protopopescu I. Thille si a dd. Stefanu Ladai. Ioane Duma, Zach. Tatarulu si a altora, cari cá oficiali in comitatulu Albei superióre stationati in locu, primindu conducerea in oficiulu presbiteriului parochiale, au pasitu cu tóta energi'a pentru infintierea unei beserice corespundietórie scopului in tóta privinti'a.

Astfelu se cumperara cu 3100 fl. v. a. dela unu cive armeanu nesce case mari frumóse, prevediute cu o gradina spatiósa in locu desfatatu si mai aprópe de orasiu, care dupa delinearea unui ingineriu se ar' puté stramuta in beserica. — Planulu s'a compusu si tramisu prea vener. ordinariatu metropolitanu, carele afindulu de bunu la si aprobatu, apoi in curendu rumpenduse nesce muri interni, s'au stramutatu in o beserica destulu de spatiósa; — poporimea inse din giurulu beserice vechie nu se a vediutu inclinata pentru nóua beserica, nefiindu in centrulu ei, condusa de acea idea falsa, ca: de se va stramuta beseric'a din satu in orasiu, membrii ei voru deveni érași iobagi: Totusi dupa unele capacitari se invoise cu nóua beserica si o parte din poporimea opositionala, si pacea oftata si multu dorita in curendu se ar' fi stabilisatu, déca dupa informarile ce le amu primitu nu intrevenia dlu administratoru protopopescu gr. orient. Dionisiu Chendi, carele cu dorire de a infintia acolo si o parochia gr. orient. s'a abatutu pe alta cale, carea incantata de unele apromisiuni nerealizavere s'a invapaiatu intr'unu modu inspaimentatoriu.

Astfelu in 25 Maiu mai multe notabilitati si onoratori fiindu de facia in strafomat'a beserica, ér' in rondulu preutimei si onor. d. protopopu armeno-caticu din locu, cu procesiune in urm'a preutiloru investmentati in ornatu besericescu au pornitu spre vechi'a beseric'a, unde poporimea renitenta érá ingrupata fara arme in usi'a cemeteriului ce duce catra beserica; — ea s'a opusu larmuindu, ca odata cu capulu nu va lasá a se straforma din vechi'a beserica chiaru nemica, si voindu unulu dintre dnii oficiului politianu a intra in laintru, fú impinsu de spate afara, carele indignanduse a dispusu fara amanare venirea in locu a duoru gendarmi — nesupununduse inse nici acum, arma nu s'a intrebuintiatu ci totu conductulu a reintorsu, aclamatu inse de multimea poporimei cu insultari si eschiamatiuni dediositórie.

In urm'a acestora, prin oficiulu magistratuale alu opidului, s'a telegrafatu la Escel. Sa comisariu regiu din Clusiu, cerenduse asistentia militarie, — carele in urmatori'a di prin telegrafu a si anunciatu, ca: s'a ordinatu dóua companie de infanteristi din regim. lui br. Rodich, carele din M. Osiorheiu a si pornitu spre Elisabetopole, despre ce incunoscintanduse renitentii s'au umilitu, si stramutanduse cu pace ornamentele besericesci, s'a avisatu reintornarea militieloru ce sosira pana la Nagy-Kend.

Renitentii inse in cumulo barbati, femei si copii intempinandu pe preutulu lor pe strata strigara: ca eli se dau in partea Sabinului, si parasescu releg. gr. cat.; dupa espirarea terminulu de 14 dile au mai fostu totu cu gramada in curtea parochului gr. cat. totu asemenea spunendu, ca ei se facu noi.

Acum publiculu e cu nerabdare se véda, déca se voru primi in sinulu beserice gr. orientale, dupa asemenea insinuari, care nu consuna cu termini legali — ér' mai departe, ce felu de progresu se va puté face, formanduse din o parochia destulu de miserabila dóue pentru venitoriu.

Acesta e pe scurtu adevéulu lucrului, carele rogu a se publica catu mai ingraba, cá asia romanulu se nu -si uite de proverbiulu vechiu „perirea ta dintru tene Israile“. . . .

S. V. Bourza m/p.“

Asia, apucative si unii si altii de imparecheri între romani, candu amu trebui se stirpimu si sentimentia discordiei dintre ei, pentrucá se stamun solidari frunte la frunte cu antagonismulu politicu, cace besericele totu ale nóstre remanu or' vomu fi vechi or' noi; dér' dupa perderea influintiei politice se póte lesne se ne perdemu cu totii si romanitatea besericeiloru, fara se ne mai resfaciamu cá acum. — Mintea romanului din urma da o Dómne la inceputulu lucrului! — Red.

Din comitatulu Solnecului Int.

Preonorata Redactiune!

O fama — care se latise dilele trecute — ne implú de ingrigire fórté mare, — vediendu si supunendu acea despre stapanii dilei, ca suntu gata orice a face si a influintia asuprane, numai se-si

ani, puiulu de vulturu, nascutu pentru a sburá liberu in norii cerului, nu mai putè se indure moletiunea si slugari'a dela curtea boieresca. Elu parasi fara de veste pe Glogoveanulu, si anim'a sa, care i sioptea mereu gloria si i spunea suferintiele nefericitei sale patrie, lu face se intre in panduri, dupa datin'a Olteniei.

In scurtu timpu Tudoru ajunge capitanu preste tóte trupele panduresci din Romani'a mica si resbelulu dintre rusi si turci, pe trecutu cá totudéun'a in tiér'a nóstra, dede ocaziune eroului de a arató, ceea ce póte braciulu si mintea sa pe campulu sangerosu alu luptei.

In intervalulu acest'a, dela 1806—1812, ni se asecura de d. Dr. Davila, ca — dupa naratiunea ce i a facutu repausatulu generalu Mavros, — Tudoru Vladimirescu, prinsu de nesce slugitori ai caimacamului rusescu din Craiova Cutuzoff, se aduse in legatu in anul 1806 séu 1808 inaintea muscalului, care lu condamná la mórte. Din înorocirea lui Tudoru si din fericirea némului nostru, Generalulu Mavros aflanduse acolo in trecere si vedendu unu teneru bine inchiaiatu, trupesiu, ochi ageri de vulturu, spete late de voinicu, in flórea verstei, abia de 20 ani, i se facu mila de elu, intrebá, care i e vin'a si dobandi grati'a eroului. Tudoru se liberéza dela mórte, pastrandu in adenculu sufletului recunoscinti'a eterna mantuitoriului seu, precum vomu vedé mai la vale.

Acésta naratiune, care arunca o lumina asupra inceputurilor lui Vladimirescu, se afla in memoriile gener. Mavros, incredintiate familiei Cantacuzino*). (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANIA. Dela 19 Iuniu, de candu min. de finantie ceti mesagiulu in camera, prin care se inaintéza proiectulu pentru convertirea obligatiunilor strousbergiane in obligatiunile statului, necurmatu se agitéza anemele din caus'a acésta si a conventiunei cu Strousberg, despre care vorbiramu in Nr. tr. Sectiunile camerei lucréza in caus'a acésta intrunite; si cu neastemperu astéptamu cu totii se vedemu patriotismulu si intieptiunea camerei in caus'a acésta monstruósa, esita asia cum e acum din pulberea unei dari cu pitiorulu a consulului prusu, candu cu demustratiunea serbarei victoriei germane.

„Monitorulu“ publica legea pentru stingerea detoriei flotante a Romaniei sanctionata de Domnitoriulu, care va face multu bine pentru restaurarea finantielor statului. —

FRANCIA pe di ce merge e mai munda si mai frumósa in succesele patriotismului si ale entusiasmului fratiloru nostri pentru patria. O! de ar cresce acestu entusiasmu intocma si pentru prosperarea ginteii intregi cu unitatea lucrarilor! — Dupa succesulu celu admirabilu, care lu avu imprumutulu cu 5 miliarde, altu succesu de mare influentia si importantia pentru civilizate si libertate si umanitate, e rezultatulu alegeriloru la camera remase in restantie, multe, in tóta Franci'a. Cea mai mare parte a deputatiloru alesi suntu republicani de partit'a liberale si intregulu resultatu e totu pentru republica; e importantu acestu succesu din cauza, ca reactiunea si agitatiunile monarchice se voru topi, cá cear'a de faci'a focului si in camera. — Gambetta inca e alesu in Parisu dimpreuna cu alti liberali. Apasatii de aerulu reactionariu ér' voru resufla in elementulu libertatii celei legali si dumnedieesci.

In adunareá dela Versailles 30 Iuniu presiedintele adunarei repórta asia:

„Amu asistatu eri la unu frumosu spectacolu de natura a redicá valórea nóstra! amu vediutu defilandu, cu o atitudine nobile, cu o disciplina mar-

*) In faptulu prinderii lui Tudoru de catra Cutuzoff trebui se fia vr'o lacuna, ca-ci Vladimirescu luase parte in resbelu nu in armat'a turca, ci la rusi, dela cari pentru vitedia dobandise si rangulu de locotenente. Déca amu sci dat'a precisa a prinderii, atunci amu descoperi, póte, ca ea a fostu anterióra intrarei lui Tudoru in armat'a rusa, si astfelu s'ar esplicá totulu. —

tiale ce este caracterulu seu propriu, acea magnifica armata, care a restabilitu in capitala domnirea legiloru si a salvatu civilizatiunea.“ Facundu alusiune la succesulu imprumutului, Grevy adauga: „Nisce asemenea resurse probéza, ca Franci'a este totu mare, ca nenorocirile au apasatu natiunea fara inse a o dobori. Ea va reluí imediatu marea positiune ce i va apartiené in totudéun'a.“

Una lume se asociaza la acésta credintia, care va si calca capetele sierpiloru dusmani cu timpulu. —

Mai nou, inse tristu! Se póte, cá partit'a boieriloru din Romani'a se fia atatu de aplecata a da lovitura instituteloru nationali?! In proiectulu nou de bugetu: se suprima subventiunea gimnasiului si a bes. St. Nicolau din Brasiovu!“ dicu „Inform. din Bucuresci“. Noi asteptámu, cá boierimea romana se esceleze intru a-si dovedi prin fapte, cum facura unii de binecuventata memoria, ca-su promotorii prosperitatei nationale; óre sesupunemu, ca camer'a nu va justifica acésta asteptare?!?! Candu speramu, ca ne va da ajutoriu si la infintiarea academiei de drepturi?!?! Cu procentu vi s'or respleti ajutoriele, ce le veti da in epoc'a nepotintiei nóstre?!?!

Se grabimu a propti

aspiratiunile cele pie, cele nobile ale junimeii nóstre!

Dupa apelele publicate in Nrii tr. vedemu, ca nobilea junime romana dela tóte academiile Europei e resoluta a pelerina la sacrele oseminte ale Marelui Stefanu spre a depune tributulu pietatei si suvenirele dulcei memorie a natiunei la pitiórele primului nostru erou. Restéza, cá parintii, cá rudeniile, cá toti consangeniile unei junime atatu de nobile in aspiratiuni de pietate se le intenda mana de ajutoriu, cá se póta face acestu actu maretiu, dupa cum astépta demnitatea unei natiuni, care nu, nu a abdisu nici pe unu momentu a da dovedi lumiei, ca ea traiesce, si viéti'a ei e una margea pretiósá in corón'a aspiratiuniloru popóreloru europene, care suntu menite dela provedentia a porta susu si tare flamur'a civilizatiunei si a umanitarismului cá antepostu alu Europei in oriente, ceea ce se va dovedi si cu actulu acestu de pietate. Éca cum ne compeléza brav'a nóstra junime academica:

„Pre onorate Domnule!

La Mecc'a romaniloru avea se se adune in 15/27 Augustu 1870 junimea romana dela tóte academiile Europei si natiunea intréga se-si dea tributulu de pietate si veneratiune santului seu, in Putn'a, la mormentulu lui Stefanu celu mare avea se absórba totu romanulu radiele fecunde de patriotismu, vitejie, dreptate si de tóte insusirile unui mare Domnu si geniu scutitoriu, ce li revarsa a-celu spatiu micu si totusi mare, intunecat si totusi luminos. Din acestu momentu, natiunea romana de nou incuragiata si insufletita, avea se incépa o era nóua spre a-si putea pastrá in activitate comuna auctoritatea sa cá poporu in presentu si intemeiá unu viitoriu stralucitu. Acésta este idea conducátoria a serbarei dela Putn'a.

Resbelulu germano-francesu, acea sorginte a unui siru de calamitati, ce alterá ocupatiunile pacifice ale popóreloru europene, fu deplorabila cauza a amenarei acestei serbari nationale, si in urma a nenorocitei catastrofe a fondului destinatu pentru serbare. Junimea academica romana deveni in trista nedumerire de a nu mai putea realisá serbarea din lipsa midiolóceloru, necutediendu a cere de nou succursulu on. publicu romanu.

In fine ide'a marétiá, scopulu sublimu alu serbarei, indulginti'a, bunavointi'a, patriotismului on. publicu romanu, zelulu, entusiasmareá si abnegarea de sine, cu carea se jertfesce romanulu pentru causele romane invinse, ni dedú curagiulu, ba chiaru ni demandá imperiosu de a pasi inaintea natiunei romane si a cere de nou succursulu si sprijinulu ei.

Dreptu aceea voidu comitetulu centralu in consimtiementu cu junimea academica si intrég'a natiune romana a realisá in 15/27 Augustu 1871 serbarea intru memori'a lui Stefanu celu mare se adresaza catra dvóstra pre stimat Domnule cu rugamintea, cá se latiti list'a de facia in cerculu cunoscutiloru dvóstre si se binevoiti a o retransmite cu

sum'a incursa pana in 3/15 Iuliu 1871 sub adres'a: Vas. Bumbacu. Vien'a. Universitate. Comitetului centralu.

Primiti incredintiarea stimei si reverintiei ce v'o pastréza comitetulu centralu.

Vien'a in 16 Iuniu 1871.

Vas. Bumbacu m/p., Ioane Slaviciu m/p., vice-presiedinte. secretariu.“

Provocamu deci cu tóta onórea si pietatea la contribuere spre scopulu de susu, pentru care consemnatiunea primita o cerculam. —

Deschidemu si se deschidemu cu totii dupa putintia camerele animei nóstre spre a ne contribui denariulu la acestu actu maretiu si multu datoritu. Redactiunea face inca unu micu ofertu adaugandu la consemnatiunea adresata uniculu posibilu si celu mai resemnatu sacrificiu nationale:

Una parte a venitului curatu din prenumerantii „Gazetei Transilvaniei“ pe sem. acesta alu II-le o consacra spre scopulu sprijinirii intreprinderii acestei pie, si a academiei romane de drepturi. Spesele cele strinsu neapérate ale esirei Gazetei se fipséza numai in sum'a cea mai strinsu neapérata de 1700 fl. pe acestu sem., si scotinduse 10% alu dd. colectanti, din totu celalaltu venitu din prenumerantii impartitu in 3 parti, se fia una parte pentru sprijinirea junimeii academice la spelele actului nationale de susu, alta parte pentru fondulu academiei r. de drepturi, or' catu de mare ar' esi venitul, remanendu numai 1/3 parte pentru spelele ulterióre ale edarei diurnalui, dupa cum se va urca editiunea.

Spre scopulu acesta si incepemu cu „computulu publicu“ spre convincerea on. publicu si a respectiviloru despre pretensiunile, la care ii impu-terescu prin acésta (remane redactiunea inca detória fondului academiei cu publicarea computului din an. tr., pe care din caus'a, ca unii domni prenum. inca pana adi nu mai trimitu restantie, restantie mai multe de atunci, dupa cum le vomu vedé, dupa finitulu computului pe sem. acesta, inca nu l'amu potutu inchia, candu atunci vomu publica si restantii amanatori cu refuirea. —

Prenumerantii „Gazetei Trans.“

pe sem. II 1871, cari au solvitu suntu urmatori:

Esc. Sa d. vice-presied. curiei regie Ladislau B. Popp	5 fl. v. a.
P. O. D. Georgiu Lászlo presied. la judicatoria urbariale	5 „ „
O. D. Arone Boieriu protop. rom. gr. c.	5 „ „
O. D. Ioane Baloiu protop. rom. gr. or.	5 „ „
DD. Gabriele Ciobotariu parochu gr. or.	5 „ „
„ Georgiu Maioru d. Boiu mare.	5 „ „
P. O. D. Nicolau Siadoru de Vistu c. r. locotenentu in pensiune	5 „ „
„ Ioane P. Maioru proprietariu	5 „ „
On. antistia comunale Cudsiru	5 „ „
„ comuna romana Siarosiu	5 „ „
DD. Nicolau Penciu jude singulariu	5 „ „
„ Ioane Zacharia proprietariu	5 „ „
„ Petru Todoru notariu p. ofic. com. Turdasiu	5 „ „
Sum'a:	65 fl. v. a.

(Va urmá.)

Invitatiune

la adunarea generala a despartimentului cerc. XX (Blasiu), care se estinde preste intregu comitatulu Cetatei de Balta si opidulu Blasiu, in intielesulu regulamentului (§ 10) se convóca pre 9 Iuliu (27 Iuniu) a. c. demnéti'a la 9 óre in Dicsö-Szent-Márton, la care toti doritorii de a luá parte cu caldura se invita.

Din siedinti'a comitetului despartimentului cerc. XX alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu tienuta in Blasiu la 5 Iuniu 1871 st. n.

Se estradá de

Dr. Iac. Brendusianu m/p., actuante.

Cu Nr. v. finea sem. I.

Cursurile

la bursa in 7 Iuliu 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 83	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 84	„ „
Augsburg	—	—	120 „ 85	„ „
Londonu	—	—	123 „ 40	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 30	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	69 „ —	„ „